

Proa

MARC VINTRÓ
Unes ganes salvatges
de cridar

PREMI MERCÈ RODOREDA 2022

ÒMNIUM
LLENGUA CULTURA PAÍS

MARC VINTRÓ CASTELLS

UNES GANES SALVATGES
DE CRIDAR

PREMI MERCÈ RODOREDA 2022

Proa

Unes ganes salvatges de cridar ha obtingut el 25è Premi Mercè Rodoreda de contes (2022), atorgat per un jurat format per Joana Masó, Jordi Mir, Guillem Miralles, Marina Porras i Clàudia Rius.

Proa
A Tot Vent

Primera edició: febrer del 2023

© Marc Vintró Castells, 2023

Drets exclusius d'aquesta edició:
Raval Edicions, SLU, Proa
Diagonal, 662-664
08034 Barcelona
www.proa.cat

ISBN: 978-84-7588-996-2
DIPÒSIT LEGAL: B. 1.406-2023
Composició: La letra, S.L.

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries. En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement. A Grup62 agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

TAULA

Mireu tot el que tinc	9
Com Jesús o aquells insectes que reneixen diferents	25
Es despullen per sentir les agulles dels pins	53
1986	89
Cua de llangardaix	113
A l'esquerra de la torre elèctrica	133
La meva Gioconda i altres mecanismes de repetició	147
Fins que trenqueu la closca de la cosa	175
Deu mil converses	195
<i>Agraïments</i>	215

M'incorporo amb un sobresalt. Despertar-se, cony, despertar-se. Com un vampir dels d'abans; abdominals de ferro i ulls injectats en sang. I amb la mateixa gana.

Em venen arcades i trec el cap fora del llit. Si vomito que sigui a terra, que prou bronca em fotrà la mare quan descobreixi com he tornat a deixar el lavabo. Però no trec res. Només una mica de bava. S'estira com una lleterada i cau a terra, dels llavis a la moqueta, sobre els morrets de guineu de les sabatilles d'estar per casa. Una mica de vida que se'n va per la boca. Somric. L'eufòria em crema a les venes i per tot el cos, dins el cap també. Justament les venes... Millor que la coca. Que cap promesa. M'agafo els canells i me'ls examino tocant-me'ls amb els dits: immaculats. Aquesta vegada he tingut la bona idea de fer-ho despullada i no hauré de llençar la roba. El despertador marca les nou; és aviat, tinc temps. Busco el mòbil entre els llençols i el trobo enterrat sota unes revistes. Mentre marco el número de la Vet em planto davant de la còmoda i començo a buidar el primer calaix.

A mesura que la vaig llançant a terra, la robeta —la Vet en diu «robeta», de les calces i els sostenidors— s'acumula al peu del moble. Sabré què busco quan ho tingui a la mà, com sempre.

El telèfon fa els cinc tons de rigor i salta el contestador. La veu de burra que posa la Vet quan es fa la seriosa: «O soc a classe, o dormo o estic comprant. Si creus que tens alguna cosa important a dir, deixa un missatge». Merda, encara dorm.

—Júlia trucant a la Svetlana! Respon, collons! —li xisclo a l'aparell, i el deixo caure sobre el llit. No suporto aquesta mania seva que té de deixar missatges gravats, com si fos una mama.

Segueixo buscant: calces negres de blonda, no; calces blaves H&M amb llacet, no; brasier rosa amb cremallera, ni pensar-hi!; sostenidors triangulars Oysho amb farcit, mmm, potser...

Ho remeno tot, records i robeta. Descentrada, fora de mi com si portés una càrrega d'explosiu plàstic lligada a la cintura, model terrorista islamista. Coses del Despertar. També sento les papallones d'abans de sortir: les meves papallonetes de Peta Zetas. Tremolo només de pensar en el dia que tenim davant: no parar fins que cremem la targeta i caiguem de cul a terra amb mil bosses als braços. Ho vam decidir ahir, després de veure la pel·li que va proposar l'Isaac i quan ja ens començàvem a avorrir. Quina merda de pel·li, per cert. Bé, potser no tant, però jo li vaig etzibar que ho era, i de forma convincent, com ha de ser.

—Merdotsa com una cagada en plena regla!

El que he dit: convincent.

—Dones sense gust ni cultura, això és el que sou.

—És l'Isaac.

—Ei, que jo penso que no està malament —salta la Vet.

—No està malament? Només això? No sé per què m'esforço.

—Pobre mascle que intenta instruir nenes burres.

—I llavors, imitant una frase de la mateixa pel·li, afegeixo—: «Mireu el que tinc! Mireu tot el que tinc!».

—Doncs mira el que tinc jo, Júlia. —I m'ensenya el dit cor, ben amunt com una titola.

Després d'això deu minuts d'un Isaac tancat en banda, encongint com una vella empenyada. Ni una paraula. Ni una mirada. L'Isaac és així: té l'ego d'un Napoleó i no para de fer bromes, però que es burlin d'ell, sobretot si li foten el dit a la nafra... Doncs això, ego napoleònic.

Al final la Vet s'hi va asseure al costat i el va calmar. El va fer inclinar-se sobre la seva falda. A l'Isaac li agrada que «li busquin les puces» —aquesta expressió és meva, un hit—. És una cosa que vaig veure en un documental que ens van passar a biologia: l'afició dels primats per treure's les puces mútuament. Reforça el lligam, explicava una veu d'escrot pansit. Furgar amb els ditets entre els cabells, amb precisió de cirurgia, i les dues mones que es queden extasiades com dos capellans fent-se una palla. Molt zen tot plegat. Devo-

ció religiosa. Una mona concentrada a remenar i l'altra a rebre. L'Isaac és dels que li agrada rebre; i la Vet... Bé, la Svetlana és rara: consumeix els moments com si un metge li hagués dit que ja està mig senil. Ja sabeu: de les que ho toquen tot, parlen poc i fan cara de no haver follat en un any.

I encara no sé què posar-me avui! De debò. Sostinc uns Serendipity amb els tirants creuats a l'esquena, no estan malament. I l'escena d'aquell coi de pel·li que encara no em trec del cap. *Mireu el que tinc! Mireu tot el que tinc!*

Sempre visc així, amb la *i* pertot arreu: i això, i allò, i ara per què no truca aquesta nena?

—Júlia trucant a la Svetlana! Respon, collons! —I al cap d'uns segons, la veu neutra de la màquina—: No té més missatges. Si vol...

La Júlia pot ser irritant quan vol. Deixo caure el mòbil. Pes mort. M'estiro per treure'm la mandra. De cap a peus. Els dits tiben els llençols formant una mena de serralada blanca i de crestes suaus; a sota, el matalàs i l'esquena nua, amb la caloreta acumulada i una olor que és només meva.

Ni l'ensurt del Despertar fa que tingui ganes d'aixecar-me. Del sostre penja la corda. M'agrada el nus. I el que em va costar aprendre a fer-lo! Ja és ben hipòcrita tot plegat. Vaig haver d'empassar-me dotzenes de pàgines per fer braçalets i mil parides d'escalada,

mariners i excursionistes —que es veu que el que tenen en comú és fotre nusos per tot—, fins que vaig trobar un lloc on ho explicaven més o menys bé. Resulta que al final el secret no era buscar «nus escorredor», sinó «nus del penjat».

Fes una forma de s amb la corda.

Passa un dels caps a través d'una anseta.

Deixa suficient corda per fer la baga.

Dona tantes voltes com vulguis.

Passa la corda a través de l'altra baga.

Com un d'aquells poemes orientals que se suposa que t'han d'ensenyar sense ensenyar. Igualet. Si no arriba a ser per les imatges encara m'hi estaria barallant.

El coll no em fa mal. Respiro profundament. Tres cops. L'aire, quan em passa per la gola, fa un sorollet aspirat que crec que tan sols se sent al matí, quan ets al llit i els cotxes i els ocells semblen igual de quiets i pacífics. A la nit és més un so de pou. I durant el dia respirar és gratis, sense sons de cap mena, a menys que fotis una correguda o pugis set pisos, que llavors t'ofegues. Són les nou i deu. Compto que la Júlia em tornarà a trucar d'aquí... Però hi ha temps: la seva mare ho fa amb píndoles, ens ho va dir ella, i això sempre la deixa ben zombie fins a mig matí. No cal que ens afanyem.

Sospiro. Badallo.

Quan era petita la meva àvia m'explicava que quan anava a dormir pensava què faria l'endemà, com fer la llista de la compra però amb tu mateix fent coses. Jo no ho faig mai, això, no dormiria pas, però

ho penso ara, abans d'aixecar-me. M'ajuda a alçar-me quan ja no puc més. U, buscar les sabatilles sota el llit. Dos, els mitjons gruixuts. Tres, pixar. Després directa a la dutxa. Quatre, omplir el bol de la gata i netejar-li la sorra. Cinc, crec que queden torrades i algun crois-sant. Un cafè. Un altre cafè. He perdut el compte. Tant se val, ara toca la roba de la cadira i airejar l'habitació. I quan respongui a la Júlia: No, no crec que vingui l'Isaac. Que no, que la teva mare dormirà fins tard i no s'assabentarà de res. I sí, em compraré la roba que em diguis, ho vaig prometre. No cal que m'ho recordis mil cops.

Ahir, després de veure la pel·li de l'Isaac, li va agafar aquesta dèria:

—Nena, vesteixes com una monja.

—Júlia, calla una estona.

—Demà anem de compres i t'escullo la roba.

—No sé jo...

—M'ho has promès.

—Fareu campana? —interromp l'Isaac. Fins ara fotia el posat de pensador amargat que li queda quan contempla els crèdits d'una pel·li. Ell ho fa, això, de mirar els crèdits fins al final.

—Sí —responc.

La Júlia s'aixeca del sofà i encreua les cames a terra. Llavors:

—Ma mare ha deixat els calmants a la tauleta. Així que, si ella ho fa, nosaltres també.

—Espero que no ens la trobem, que em moro.

—Vet, si mai acabo comprant a les mateixes botigues que ma mare, no deixis que em talli les venes mai més!

Ric.

—Promet-m'ho! —insisteix.

—Crec que et faig massa promeses.

L'Isaac es passeja al voltant nostre. Me'l conec i sé que ens vol acompanyar. A mi ja m'está bé, que també em van les botigues de còmics i coses de cine.

—M'agrada, la samarreta, t'ho havia dit?

L'he estirat per la vora dels pantalons i el retinc davant meu, a menys d'un pam. Ell es deixa arrossegar. És una samarreta de cotó de màniga curta, sense més ni més. La frego amb els dits: el gest dels diners que fan als anuncis. Té les vores desfilades i un parell de forats de xines de porro. L'Isaac sempre vesteix samarretes «amb història», que diu ell. No és la primera vegada que l'hi veig, aquesta. Té un tacte càlid, el del seu cos transmès a la tela. Tacte de sofà vell, roba usada i presència de tio. És de color negre, amb un escorpi porpra que ocupa gairebé tota la part frontal. Crec que em va explicar que també era d'una pel·li, però no recordo quina. Tampoc no recordo la història de les xines.

—Què us ha semblat la pel·lícula? —ens pregunta tot d'una. Passa de mi—. Hi ha escenes genials, la del piano, o quan ell...

La Júlia l'interromp de seguida:

—Isaac, és horrible. Merdosa com...

La Júlia és de les que riuen de les seves pròpies bromes, tot i que no facin cap gràcia. Això m'agrada, d'ella, però també em fot una mica de fàstic a vegades.

—... Mireu el que tinc! Mireu tot el que tinc! —insisteix ara imitant la veu del mafiofet de la pel·lícula.

L'Isaac s'ha empenyat amb la Júlia i jo m'hi podré apropar. Segur que encara està pensant en la pelli i l'escena que la Júlia afusella sense pietat. Exaltació, molt color, carn. Cossos que farien vendre't els pares només per poder-los llepar una vegada. A l'escena: ell amb el tors nu; elles en biquini, contemplant-lo com verges Malibú davant d'un Jesucrist de gimnàs en plena exaltació espiritual. I una vegada o una altra el Mireu tot el que tinc i que si soc el puto somni americà, que si tinc samarretes de disseny, shorts, Calvin Klein, bales d'or, Nunchakus i no sé quantes parides més.

El tio fa la cantarella amb una arma a cada mà, i les verges Malibú se'l miren amb assentiments mullats, gesticulacions i ulls igual d'humits. Això sí, m'agrada el so metàl·lic de fons, durant tot el diàleg, un carrisqueig que podria ser d'una caixa enregistradora o el que fan les armes quan es carreguen amb la primera bala.

Diguin el que diguin aquestes dues, el James Franco està genial. Potser faig el ridícul posant-me així, putejant-me tant, o emmurriant-me, que diu la Vet, «No t'emmurriis, va, Isaac». Potser sí que soc el que sempre fot el pena i es pensa ves qui sap què. Tampoc és

que sàpiga realment com soc, però ridícul o còmic són les paraules que sento més aquí, a dins —cop al pit—. Pura ràbia. I vergonya. Coses simples. Vergonya perquè sé que no soc especialment res: ni guapo ni llest ni simpàtic. A tot estirar una mica de tot, però no gaire de res. El millor dels dolents; el pitjor dels bons. Gens especial. Tothom és una merda. Penso massa en com dec ser.

La Júlia encara riu per sota el nas. Estic segur que la pel·lícula li ha agradat més del que diu, però ho fa per fotre, això de dir que és una merda. I ara vindrà la Vet, ja ho sé.

Em diu que m'estiri a la seva falda. No m'ho diu; ho entenc. I té uns dits... Potser sí que hi ha coses bones al cap i a la fi. Quan la Vet em regira els cabells sento pessigolles per tot el cos, pessigolles de les bones, perquè de sobte tot està bé, per uns instants, tot i que saps que no durarà.

I sí, la Júlia sempre es burla de mi. Deu tenir raó. Jo li fotria una hòstia que li fes saltar un parell d'aquelles dentetes tan ben posades que té. Però m'agrada, la Júlia, també. El seu nasset arremangat. Una mica com el de la Bardot.

Demà volen anar a comprar. Ja ho tenen preparat: la Júlia, la gillette; la Vet, la corda. El cicle sagrat comprimit en vint-i-quatre hores: morir, tornar, comprar.

No sé com s'ho feien abans per suportar el pas dels dies. Havien de parar ben bojós. Suposo que per això creien en déus i religions. Sempre el mateix color,

com una pel·lícula sense girs ni l'ara-tot-d'una-resulta-que-això-o-allò. Només tenien el dia a dia: treballar, casa, menjar, resar, esperar, dormir, sortir el cap de setmana, amb alguna rebolcada si hi havia sort. Havien de creure en coses rares, per força. Els avis encara són una mica així, de creure en el progrés i que tot anirà bé. Els avis van morint de mica en mica, afortunadament.

La Vet m'aconsegueix calmar. És l'única que ho fa. Suposo que també em relaxaria si ho fes qualsevol altra persona, això de remenar-me els cabells. Però només la tinc a ella. Em concentro en els moviments dels seus dits i el so de brases dels cabells, agafats gairebé d'un en un. Me la imagino mirant-me fixament, sense pretendre que li digui res. Sentir sense intenció. Demà de compres, penso. Repasso mentalment els bitllets que tinc guardats a la caixeta sota els cotxes clàssics. És una caixa de metall, sembla antiga però no ho és, record d'algun viatge dels pares, amb les punxes d'una d'aquestes esglésies faraòniques que hi ha a les ciutats importants gravades a la tapa. De París, o Bruges, o algun altre lloc per l'estil. He estalviat i tinc els diners perfectament ubicats dins el meu cervell: dos bitllets de vint, tres de cinquanta, un de cinc i un bitllet totpoderós de cent euros, el regal de l'avi, pel meu aniversari, que va ser la setmana passada i ningú no ho sap perquè em fa sentir incòmode que em felicitin. Dos-cents noranta-cinc euros: el preu del Porsche 550 Spyder a escala 1:18 del James Dean. La peça que tinc

reservada. Sí, coses simples: ràbia, vergonya, el «Little Bastard»... Omplo l'habitació amb cotxes de pel·lícules com qui refà les connexions neuronals malmeses per un trauma. És la sensació de sí, ara està bé, per uns instants, duri el que duri. A dalt de tot l'Aston Martin de James Bond i el Gran Torino de l'Eastwood; després el Plymouth Fury de *Christine* i el Falcon de *Mad Max*, pura musculatura. A l'estant de sota el «Herbie», el Mustang de *Bullit* i el Batmobile de la sèrie. Totes les meves sinapsis, perfectament ubicades nivell a nivell. I al lòbul frontal, a l'altura dels ulls, on més es pensen les coses, les meves estrelles: el Thunderbird descapotable de *Thelma and Louise* i el Ford V8 de *Bonnie and Clyde*, amb tots els seus forats de bala (rèplica exacta amb certificat). L'espai buit entre aquests dos —la connexió—, serà per al James Dean. Dos-cents noranta-cinc euros. Preu especial que em fan a mi. Ahir em van trucar per dir-me que ja havia arribat. Demà el tindrè.

A la Júlia i a la Vet els agrada fer-ho a casa, al dormitori o al lavabo. Jo prefereixo l'exterior. Tinc el meu lloc. La meva hora.

Crec que l'únic que em surt a la primera és fer la forma de s. Tot el rotllo de fer passar l'extrem per l'ansa i donar voltes amb la corda és una mica un conyàs. Vaja, que no és tan fàcil com cordar-se les vambes. Haig de tornar a començar més d'un cop, que si ho fas ma-

lament pots acabar gronxant-te tota la nit per res i l'endemà tot són retrets, dels pares, de l'hospital, de la Júlia. Bufff, la Júlia. Seria terrible: que si m'has deixat «penjada» —ho diria sense *bromes intended*, expressió seva—, que comprar sola no té la mateixa gràcia i sembla mentida que encara la caguis així. M'ho recordaria durant anys.

Va, tornem-hi: Fes una forma de s amb la corda. Passa un dels caps a través d'una anseta...

Per què mai no ensenyen coses útils a l'escola?

Em despullo del tot, al lavabo. Em miro. Espero que aquesta panxa em duri per sempre. El mirall me la retorna suau i plana, com una pista d'aterratge. Una tia de classe em va dir que ella prefereix fer-ho amb un cúter. Un cúter? De debò? No es pot ser més penós! Qui se suposa que soc ara, la Júlia conserge amb granota de treball? *Construccions Júlia. Tallem venes a mida*. Què coi, això s'ha de fer amb una gillette, així, pronunciat en francès, posant cara de ganes d'empassar-te-la tota.

Banyera plena, aigua calenta, vapor, res de roba, que la sang l'endemà ja no marxa.

Quatre talls verticals i profunds, la nit, morir i —trec aire— les papallones abans del Despertar.

Acabaré cirurgiana, ja ho veig. Seria el que més feliç faria els pares.

Doncs sí. Hi ha un indret concret que m'agrada. És als afores. Un lloc tranquil. S'hi arriba per un camí de grava que segueix la costa, entre edificis a mig construir, abandonats, grafitis i pins baixos que devia plantar algun ecologista esperançat fa uns anys. Has de vigilar amb les agulles i els condons, però cada vegada n'hi ha menys, d'aquesta porqueria. El tren, el meu, passa a les 21:24. Un directe que se suposa que no para fins a la capital. No és puntual. Però segueix sent el tren de les 21:24, passi a l'hora que passi. L'espero després d'un túnel; entre dos túnels, de fet. Podria arribar-hi només pel camí, però prefereixo travessar el túnel a peu i ensumar la foscor que desprèn: seca, com de metalls i cables i pols, tot junt, sedimentat en una mena de capa de greixum deshidratat. Molt Lynch tot plegat.

El primer cop que m'hi vaig llançar vaig marcar el lloc exacte. Hi vaig amuntegar un grapat de pedres, d'aquelles de pedrera que hi ha a la via que no semblen gens naturals. M'ho van ensenyar a fer a les colònies, això, quan era petit, amb pedres de veritat, és clar. Fites, crec que en deien. T'esforces perquè tinguin alguna forma particular i que no caiguin amb el primer cop de vent. Allò que deia de creure en coses rares.

Creuo el túnel, la foscor, l'olor seca, arribo a la meva fita, al meu tren, a les meves 21:24... El conductor no es molesta a frenar. Ja no ho fan.